

MOCIÓ DEMANANT AL DEPARTAMENT DE SALUT QUE ENCETI EL "PROJECTE SANITARI: PATOLOGIA AMBIENTAL PER A PROFESSIONALS DE LA SALUT PÚBLICA"

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El desenvolupament industrial ha generat més de 4 milions de substàncies químiques, de les quals un gran percentatge són tòxiques (compostos orgànics persistents), i uns elevats nivells d'exposició als camps electromagnètics artificials d'extremadament baixa freqüència (EBF) produïts per les xarxes elèctriques d'alta i baixa tensió i els transformadors elèctrics. A més, en els darrers 15 anys, la implantació de les xarxes de telefonia mòbil i les noves tecnologies sense fil han provocat un augment exponencial dels camps electromagnètics artificials d'alta freqüència. Degut a aquestes condicions i davant l'extrema contaminació ambiental, la població està patint els efectes d'un "còctel electroquímic", fet que va portar a científics i metges de tot el món a realitzar una crida demanant l'aplicació del principi de precaució⁽¹⁾ per a químics a l'any 2007 i per a camps electromagnètics a l'any 2009 (l'anomenada "*Crida de Paris*").

Atès que milers d'estudis⁽²⁾ reflecteixen la repercussió sanitària i relacionen aquesta contaminació ambiental amb un ampli ventall de malalties com ara són les malalties anomenades emergents o Síndrome de Sensibilització Central, malalties neurodegeneratives, autoimmunes, endocrines, cardiovasculars, metabòliques, càncer, asma, TDAH, autisme, esterilitat...

- (1) El principi de precaució està recollit en la Resolució 1815 de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, i estableix que si una activitat amenaça amb danys per a la salut humana o el medi ambient, s'han de prendre mesures precautòries, tot i que no hagi estat científicament determinada la possible relació de causa i efecte o encara que no s'entengui totalment el mecanisme del seu funcionament. En aquest context, la càrrega de la prova de la innocuïtat de la tecnologia utilitzada correspon a qui proposa l'activitat, es a dir, a la indústria. En relació a Principi de Precaució, en el mateix àmbit de la salut pública, hi ha el Principi ALARA (As Low As Reasonably Achievable), que aconsella una exposició a les radiacions tan baixa com sigui raonablement possible. Aquests dos principis són fonamentals per protegir a la societat contra greus problemes de salut pública, com els ocasionats pel tabac, la gasolina amb plom, el DDT o l'amiant.
- (2) [UCSF](#), Department of Obstetrics, Gynecology & Reproductive Sciences. [OMS](#), State of the Science of Endocrine Disrupting Chemicals- 2012 Edited by Åke Bergman, Jerrold J. Heindel, Susan Jobling, Karen A. Kidd and R. Thomas Zoeller. [Informe Bioinitiative 2007](#), revisat al [2012](#) i actualitzat al [2014](#).

Atès que aquest fet va portar a la pròpia [IARC-OMS](#) a classificar a l'any 2011 els camps electromagnètics d'alta freqüència com a possiblement carcinògens, i que en 2013 aquesta classificació fou ratificada incloent la pol·lució atmosfèrica en la [llista d'agents amb efectes cancerígens demostrats](#), fet que va portar al Director de la IARC, Christopher Wild, a declarar: *"El 95% dels casos de càncer, el 70% dels accidents cardiovasculars, el 80% de les malalties coronaries, el 90% de les malalties neurodegeneratives i el 80% de la Diabetis Mielitis tipus 2 són provocades per agents tòxics contaminants. Dos de cada tres casos es podrien evitar"*.

Atès que a l'any 2013, la IARC definí aquests factors etiològics com ["exposomes interns i externs"](#), i que la UE posà en marxa dos projectes per el seu estudi, afirmant que s'ha posat massa èmfasi en els factors genètics que, en comparació amb els factors ambientals, contribueixen poc a la malaltia.

Atès que els mapes epidemiològics de distribució del càncer confirmen que els casos semblen seguir el "patró de la industrialització", que els gens no expliquen aquests patrons de distribució, i que la OMS prevéu que a l'any 2020 hi haurà un augment general de càncer del 50%.

Atès que en els darrers anys ha hagut un exponencial augment de les anomenades malalties emergents o Síndrome de Sensibilització Central (SFC, FM, SQM i EHS), que actualment afecten a més del 5% de la població.

Atès que s'està produint una "pandèmia silenciosa" com demostren, entre altres, [l'Estudi Dinamic](#) de la Unió Europea i que el dany per a la salut es produeix a límits d'exposició molt per sota dels establerts per la majoria de les directrius nacionals i internacionals.

Atès el dany va més enllà de la espècie humana, cada cop hi ha més evidències d'efectes nocius tant per les plantes com pels animals, que els canvis en la legislació, tant per a químics com per camps electromagnètics, és molt lenta, i que els nens i nenes, les embarassades i les persones que pateixen altres malalties són els grups de població més afectats, l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (20/01/2009) decidí reconèixer la Medicina Ambiental com a disciplina mèdica transversal i desenvolupar programes de formació per a estudiants i metges a nivell europeu.

Sorgeix la necessitat d'una actuació clínica que generi una prevenció primària i secundària de salut davant dels factors etiològics menys coneguts, que ha de realitzar-se a través del sistema sanitari públic

mitjançant un projecte sanitari i comunitari de medicina ambiental (ANNEX I).

És necessari que els metges dels Centres d'Atenció Primària coneguin els factors ambientals dins l'etiologia d'aquestes malalties i proporcionar-los uns coneixements que podran aplicar en la seva clínica diària per què puguin oferir als pacients la informació necessària per no agreujar les seves malalties, per millorar els seus processos i per dur a terme una actuació preventiva evitant l'aparició de noves patologies. Alguns d'aquests coneixements provenen de la Medicina Ambiental⁽³⁾ i ja fa temps que s'estan aplicant amb molt bon resultat a altres països.

És necessari formar als professionals mèdics de la Salut Pública per oferir-los aquestes senzilles eines, la qual cosa no implica un cost pel sistema sanitari sinó tot el contrari, un estalvi davant l'augment de les despeses produïdes pel sobre cost que suposa aplicar uns tractaments ineficaços i que te com a conseqüència l'agreujament d'aquestes malalties.

La formació dels metges de família donarà als pacients els recursos per què puguin millorar fent-se responsables de la seva pròpia salut.

La formació dels metges i personal sanitari dels Centres d'Assistència Primària forma part d'una necessària política preventiva que aturarà l'esmentat creixement exponencial de les malalties ambientals i que contribuirà de manera decisiva a combatre aquest greu problema de Salut Pública i el corresponent cost sanitari.

Un cop formats, els professionals de la salut podran realitzar l'educació comunitària a través de les activitats d'infermeria, conscienciant d'aquesta manera a la població (tant sana com afectada), sobre la necessitat d'adquirir nous estils de vida per tal de disminuir l'impacte ambiental sobre la salut. Aquesta educació d'evitació conscient, dirigida especialment als grups de població de més risc i centrada en col·legis, en grups d'embarassades, grups d'afectats i altres grups socials, generarà en la societat el concepte d'autorresponsabilitat en la salut.

(3) American Academy of Environmental Medicine (AAEM) (<https://www.aaemonline.org>), European Academy of Environmental Medicine (EUROPAEM) (<http://www.env-health.org/>), EUROPAEM (<https://europaem.eu/en/>).

Per las raons exposades, es proposa al ple l'adopció dels següents **ACORDS:**

-Manifestar la clara voluntat d'aquest consistori en ple, de donar suport al "*Projecte Sanitari: Patologia Ambiental per a Professionals de la Salut Pública*" i instar al Departament de Salut de la Generalitat a que enceti aquest projecte.

-Introduir en el Consell Municipal de Salut el debat sobre la necessitat de formar en Medicina Ambiental per a la comunitat als professionals de la salut pública del CAP de Badia del Vallès.

-Iniciar uns tallers als centres escolars municipals sobre prevenció en Salut Ambiental per a una escola saludable que podrien ser de l'estil dels proposats a <http://www.saludambientalenlaescuela.org/>

-Fer extensiva aquesta moció a la Federació de Municipis de Catalunya i a l'Associació Catalana de Municipis.

-Donar trasllat dels presents acords al Govern de la Generalitat de Catalunya, als diferents grups polítics del Parlament de Catalunya, al l'Honorable Sr. Conseller del Departament de Salut de la Generalitat, a l'Institut Català de la Salut, al CATSALUT, a l'Associació Espai Net Salut, a la FAVMIR i les AMPA's de les escoles bressol, dels col·legis i instituts de Badia del Vallès, a la direcció del CAP Badia del Vallès i a la Plataforma "Dempeus per la Salut Pública.

Badia del Vallès a 11 d'abril de 2016.